

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaúj hely, Fő tér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitvatartás minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Mircea herceg.

— nov. 11.

Kicsike gyermekkoporsó áll a rettegve odább húzó román udvar királyi dísztermében. Királyi gyermekkoporsó. Aki benne fekszik, zsenge gyermek, négy tavaszt a fakadó élete még meg nem ért. Szép volt. Egészséges, viruló, kacagó, — királyi magzat volt, elébe mosolygott a legszebb emberi sors és jövő. És meghalt pár napi szenvedés után, a háborus tifuszjárványban.

Hollószárnyu gyász vigasztalan éjszakája borult a menekülő királyi házra. Jajgatva áll az öt testvér: ime, a legdrágább, a legkedvesebb, a kicsike nincs többé. Megborzadva bámulnak a Halál közelükbe suhant ábrázatába. A csontkéz hozzájuk is elér? Nem véd a királyi bibor, nem véd a nélkülözéseket nem ismerő ifju erő sem ellene?

Szép Margit királyné vajjon mit érez? Van-e kétségbeesésnek annyi átka, a bűnbánatnak annyi könye és imája, ami enyhíthetne önvádtól vonagló szíve marcangoló fájdalmán? Érti-e, tudja-e, hogy az Igazság sujtó keze, Isten büntetése tépi korbácsként anyai szívet? Az Igazságé, mely elől elbujni nem lehet, mert a biztonsága hitében elbizakodónak is megtalálja Achilles sarkát és oda sujt le, ahol az leginkább fáj. Gondolta-e, hitte-e a hazáját könnyelműen háboruba sodró királyi asszony, hogy az általa felidézett rém keze megtalálja az utat az ő szívéhez is? Az elsők között van, akit sujt és őt sujtja legsúlyosabban, azt veszi el tőle, aki számára legdrágább: bibortól védett legkisebb gyermekét, drága kis kedvencét.

Érti-e már, hogy van igazság is ezen a földön? Tudja-e már, hogy van bosszuálló hatalmas Isten, akinek büntető keze alól nem menekülhetnek a rablók, még ha bibor is övezi őket?

Szegény kis Mircea herceg, te kis ártatlan áldozata királyi anyád nagyravágásának, díszes gyermekkoporsódból emel fel kicsike, sápadt kezéd mementóul. Hazádnak valamennyi gyászfátyolát fogd össze kicsi öklödben. Ime az, aki azokat ráborította egy nemzet özvegyeire, árváira, örökre meddő, szomorú menyasszonyaira, keservesen lakolt gyalázatos tettéért. — Te engesztelő áldozat vagy! Szegény kis gyerek, szegény Mircea herceg...

Hogyan is állunk a közélettelmezzéssel? Nincs oka senkinek elégedetlenségre.

— nov. 11.

Egyetlen hatóságnak sincs olyan nehéz helyzete most a háborus időkben, mint a városi hatóságoknak. Régi hibája a mi közönségünknek az elégedetlenség. Nem hisszük, hogy akadt már olyan hatósági intézkedés, mely osztatlan meglepedést keltett. Bármit rendeljen is el a hatóság, találnak rajta gáncsolni valót.

Különösen most, a háborus időkben tör ki fokozott erővel az elégedetlenség a hatósági intézkedésekkel szemben. Vezesse bár a legjobb indulat a polgármestert, rendőrkapitányt, vagy városi tanácsot kiadott rendeleteikben, a közönség nagy része elégedetlenkedni fog. Főleg a közélettelmezzési kérdésekben elégedetlen a közönség a hatósági intézkedésekkel és lépten-nyomon lehet hallani ilyesfajta megjegyzéseket: „Bezzeg másképp van ez más városokban, csak nálunk nem tudnak megfelelően gondoskodni a közönségről.”

De nemcsak a közönség köréből hallani az elégedetlenkedést. Ujabbban a sajtó is gyakran támad ki a hatóságok ellen és más városok példájára hivatkozva még szítja a minden alap nélküli elégedetlenséget.

Nem szívesen szalunk polemikába más lapok közleményeivel és különösen nem szívesen tárgyalunk közélettelmezzési kérdéseket, mert tudjuk, hogy hiába való minden meggyőző érv, az emberekbe bel-rögződött rossz véleményt nagyon nehéz megváltoztatni.

Ujabbban azonban mind gyakrabban érik a városi hatóságot igaztalan, minden alap nélküli támadások és mind gyakrabban történik hivatkozás más városok közélettelmezzésére olyan értelemben, mintha a mi közélettelmezzési viszonyaink az utolsó helyen volnának az országban.

Kötelességet vélünk hát teljesíteni, amikor foglalkozunk e kérdéssel és boncolgatva az itteni viszonyokat, igyekszünk kihámozni azt az igazságot, amelyet minden elfogulatlan, az eseményeket rossz indulat nélkül figyelő szemnek észre kell venni.

Legutóbbi számunkban már foglalkoztunk egynéhány közélettelmezzési kérdéssel, de most fel akarjuk ölelni általánosságban az egész közélettelmezzést, hogy a valóságnak megfelelő tiszta képet tárjunk a közönség elé.

Hát hogy is van másutt? Tessék csak elolvasni a fővárosi lapokat, hogy milyenek a közélettelmezzési állapotok a fővárosban? — Vagy tessék

figyelemmel kísérni a kassai, nyiregyházi, ungvári és eperjesi lapokat, hogy mit irnak azok az ottani közélettelmezzésről? Erdelődjenek csak más városokban, akad-e Miskolcson kívül csak egyetlen város is, amelynek a polgármestere olyan eredményekkel díszeskedhet, mint a mi polgármesterünk? Akad-e — ugyancsak Miskolcot kivéve — egyetlen vidéki város, amelynek olyan kiválóan szervezett és a közfogyasztás igényeit minden tekintetben kielégítő hatósági áruaktára van, mint nekünk?

De ne is hozakodjunk elő vidéki példákkal, állítsuk szembe a mi élettelmezzési viszonyainkat a fővárossal és vizsgáljuk, hol vannak rendezettebb, a közönség igényeit jobban kielégítő viszonyok.

A fővárosban egy-egy család 3 kgramm burgonyát kap hetenkint. A mi közélettelmezzési áruaktárunkban bárki bármilyen mennyiségben kaphat burgonyát. Csak e héten érkezett a hatósági áruaktárba 10 waggon burgonya és néhány nap múlva újabb 10 waggon burgonya kerül kiosztásra. — A fővárosban havonként 1/2 kg. babot kap egy-egy személy. Nálunk korlátlan mennyiségben juthat mindenki babhoz és a hatóság gondoskodott róla, hogy egész éven át állandóan megfelelő mennyiségű bab álljon rendelkezésre a közönségnek a hatósági áruaktárban.

De ugyanígy gondoskodott a polgármester a közélettelmezzési központi áruaktár agilis vezetőjének: Blumenfeld Jenő segítségével. Gondoskodtak sőről. A legközelebbi napokban megérkezik az első waggon sószállítmány és azután állandóan annyi lesz raktáron, hogy a közönség ebbeli igényét zavartalanul elláthatják majd. Ugyancsak állandóan megfelelő mennyiségű mák van raktáron.

Lekvából 6 hónapra, kávéból 4—5 hónapra való szükségletnek megfelelő mennyiséget tart raktáron a hatósági közélettelmezzési áruaktár. Köleskásából — amelyben eddig sem volt túlságosan érezhető hiány — nagyobb mennyiséget bocsátott a Haditermény Részvénytársaság az áruaktár rendelkezésére, míg köleskásából ugyancsak a napokban 80 mm. érkezik.

Tejhiány sem volt eddig. Es most nem vethet a hatósági tejesáronok több tejet a piacra, mint amennyi a betegek és gyermekek ellátására elegendő, ez csak a vidéken fellépett marhavésznek tulajdonítható, de remény van rá, hogy a tej rövidebb időn belül ismét elegendő mennyiségű tej áll majd rendelkezésre szélesebb körben való ellátásra is.

A cukorhiány — amint azt a „Zemplén” legutóbbi számában jelentette már — ugyancsak megszűnt. November havi cukorszükségletét már mindenki megkapta és gondoskodás történt arról is, hogy ezután se következzen be cukorhiány.

És hogy állunk a hatósági közélettelmezzési áruaktár áráival? Csak egyetlen példára hivatkozunk. A hatósági raktár a burgonyát kilonként 20 filléres árban bocsátja áruba. Mutasson valaki az országban csak egyetlen várost, ahol ilyen olcsó áron árusít a hatóság burgonyát?

Egyedül a lisztellátás körül vannak némi zavarok még mindig, bár utóbbi időben — a polgármester buzgó utánjárására — e téren is jelentékeny javulás mutatkozik. De a lisztellátás nehézségeit nem szabad a hatóság rovására írni, mert teljesen a hatóság hatáskörén kívül álló okok miatt van liszthiány. A lisztellátás felett a Haditermény Részvénytársaság rendelkezik. Ha ez a központi szerv nem utal elegendő mennyiségű lisztet a városnak, a hatóság kénytelen tehetetlenül nézni a liszthiányt és nincs módjában azon segíteni. De liszthiány nemcsak nálunk Ujhelyben van, hanem mindenütt az országban, mert a Haditermény organizációja még ma sem elég erős ahhoz, hogy zavartalanul tudja ellátni az országot liszttel.

Hol vannak hát azok a borzalmas közélettelmezzési állapotok, amelyek okot adnak a folytonos elégedetlenkedésre, a hatóság állandó szidalmazására? Mivel állunk mögötte a közélettelmezzés dolgában — Miskolcot kivéve — az ország bármely városának?

Csak a rosszakarat, a mindenben való gáncskeresés támadhat ilyen viszonyok mellett a hatóság ellen. De olyan konkrét vádat, amely a mi városunk közélettelmezzési viszonyait a többi városok mögé helyezné, senki sem tud felhozni.

Bátran merjük állítani, hogy a mi közélettelmezzési állapotaink az egész országban a legelsőek közé sorolhatók. És mindezt az érdem első sorban dr. Orbán Kálmán h. polgármestert illeti, aki vas szorgalommal, fáradhatatlan munkával, a közélettelmezzési ügyek iránti helyes érzéssel irányítja azt az organizációt, amely Ujhely város közélettelmezzéséről gondoskodik.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Sikereink az orosz fronton.

Budapest, nov. 10.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok harcvonala: A Vulkán-szorostól nyugatra román támadások eredménytelenek maradtak. Az Olt völgyének mindkét oldalán és Predeáltól délnyugatra a szövetséges csapatok ismét tért nyertek, az ellenséget rohammal kivetették állásaiból és ezeket az állásokat az ellenség ellentámadásaival szemben megtartottak, 188 fogoly és 4 gépfegyver maradt a kezünkön. A Gyergyó hegységben is kedvezően halad előre támadásunk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala Skrobovánál német csapatok mintegy 4 kilométernyi szélességben több orosz védővoalat rohammal elfoglaltak és az ellenséget a lapályon tetteket vissza. Az oroszok tetemes véres veszteségükön felül 49 tisztet és 3380 főnyi legénységet vesztek foglyokban, 27 gépfegyvert és 12 aknavetőt zsákmányoltunk.

Balkáni hadszíntér:

A cs. és kir. dunaflofta monitorjai Giurgiunál két petróleummal megrakott román uszályhajót zsákmányoltak.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A kávéházi börze utójátéka.

Alaptalan vádak a hatóság ellen

— nov. 11.

Még jóval a szüreti idők előtt — amint azt annak idején meg is irtuk — idegen borkereskedők és ügynökök egész tömege lepte el Sátoraljauhelyet, hogy a szüreti eredményeket biztosítsák maguknak. A Központi Kávéházban ütötték fel tanyájukat a borüzlettel foglalkozó idegenek, ahol valóságos börzét rendeztek. Százával kötötték naponként az üzleteket a kávéházi börzén anélkül, hogy bort láttak volna. Papiros üzletek folytak. Kötveleket adtak és vettek busás áron, amíg a bor még mindig az eladó pincéjében várta az átvételt.

Nagyon sokan — főleg idegenek — tizezreket kerestek ilyenformán. Olyanok, akik 4-500 koronával érkeztek Ujhelybe, a borbörzén néhány nap alatt 40-50,000 koronát szereztek.

Bár maga ez a kötlevel üzlet sem volt nagy hasznára a reális kereskedelemnek, a hatóság nem avatkozott bele a börzébe, mert tekintettel volt arra a kevés haszonra is, amely az árak felhajtása folytán közvetett uton a termelőknek jutott. Azt azonban már nem nézhetette közömbösen a hatóság sem, hogy teljesen idegen emberek minden ipari jogosultság nélkül

tizezreket, sőt százezreket keressenek és óriási jövedelmükből egyetlen fillért se juttassanak az államháztartásnak.

Intézkedés történt tehát, hogy megadóztattassanak mindazok az idegenek, akik korkereskedői jövedelem után sehol adót nem fizetnek és itt borkereskedéssel, vagy borügynökös-ködéssel foglalkoznak. A megadóztatás másképp nem volt keresztülvihető, mint az idézéseknek a helyszínen való kikézbítésével és ezért Prihoda Lajos polgári biztos és Schwarcz Márkusz végrehajtó a Központi Kávéházban minden borkereskedéssel foglalkozó idegennek — aki borkereskedésre, vagy borügynökös-ködéssel való jogosultságát igazolni nem tudta — az adótanácsost helyettesítő Lánzi Aladár h. számvevő aláírásával ellátott idézést kézbesítettek. Az idézés másnapra szólott az adókvető bizottság elé.

A hatóságnak ezt a helyes és eléggé nem dicsérhető intézkedését egyesek, akik szintén jogosulatlanul folytatnak helyben borüzletet, szándékosan félremagyarázták és a borvásár megszüntével azt hiesztelték városszerte, hogy a hatóság ugrasztotta széjjel az idegen borkereskedőket és akasztotta meg a hatalmas lendületet vett borkereskedelmet.

Ez a rosszakaratu és alantas érdekekből fakadó rágalom úgy beleette magát a közönség körébe, hogy egy idő óta már fenyegetően vádolják egyesek a hatóságot. Schmidt Lajos rendőrkapitány is szükségét érzi a védekezésnek és ezért a következő sorok közlését kérte tőlünk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Azokkal a hiesztelésekkel szemben, hogy a rendőrség közbelépése ugrasztotta széjjel a városunkba özőnő borkereskedőket és ügynököket; ki kell jelentenem, hogy ezekkel szemben semmi törvény- és szabályellenes vagy egyébként zaklató intézkedést nem tettem, sem rendőri közegekkel nem tettem. Mindössze az történt, hogy Lánzi Aladár h. főszámvevő ur az idegen ügynökök megadóztatása céljából polgári rendőrt kért idézések kézbesítésére, akit rendelkezésére adtam.

Tisztelettel kérem, hogy ezen közlésnek b. lapjában helyt adni sziveskedjék.

Sátoraljauhely, 1916. nov. 9.

Schmidt Lajos,
rendőrkapitány.

Szivesen adunk helyet e védekező soroknak, mert mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy a hatóság nemcsak jogsérelmet nem követett el senkivel, amikor adóztatásra kényszerítette azokat, akik a háborus konjunkturák kihasználásával busás jövedelmekhez jutottak, de kötelességet teljesített.

Nincs hát oka a közönségnek arra, hogy a tett hatósági intézkedésekért támadja a hatóságot, amely becsületesen teljesítette az állammal szemben kötelességét. És ha mégis akadnak olyanok, akik a hatóságot ez ügyből folyólag vádolják, azok vagy félre vannak vezetve, vagy alantas üzleti érdekből keverik a kártyát.

Mi csak azt tanácsolhatjuk a polgármesternek, rendőrkapitánynak és az adóztatásban részt vett tisztviselőknek, hogy ne törődjenek alaptalan, gonosz indulatu pletykákkal, hanem haladjanak továbbra is azon az uton,

amelyet tisztviselői kötelességük parancsol nekik és nyugodt lelkiismerettel nézzenek elébe a beigért „támadásoknak”, melyek minden bizonynyal csak a támadókat fogják megbazebazni.

Közelelmezési intézkedések.

Eltiltották az uzsonnakávét.
— Kötelező a hatósági árak kifüggesztése. — Kedden lesznek a hetivásárok.

— nov. 11.

A város közelelmezésének zavartalan ellátása érdekében állandó szorgos munka folyik a városbázán. Csak nemrég adtunk hírt arról az intézkedésről, amely a tojáshíányon segítő, megtiltotta a tojásnak a kávéházakban bármely formában való felszolgáltatását. Legutóbbi számunkban közöltük azt a rendeletet, amelylyel a polgármester a kávéházi és vendéglői kenyérpazarlásnak kíván gátat vetni. És most újból olyan két hatósági intézkedésről adhatunk hírt, amelyek közül az egyik a közellátás zavartalanabbá tételét, a másik a hatósági árak betartását kívánja biztosítani.

Az uzsonnakávék eltiltását

tartalmazza az egyik hatósági rendelkezés. A tejbőség régen ismeretlen fogalom nálunk, bár a háberu eddigi folyamán még mindig tudott gondoskodni a hatóság annyi tejről, amennyi a legszükségesebb igényeket kielégítette. Utóbbi hetekben azonban a környéken pusztító marhavész miatt alig áll annyi tej a közönség rendelkezésére, amennyi a betegek és gyermekek tejszükségletének ellátására elegendő. A polgármester tehát, hogy némiképen enyhítsen a váratlanul bekövetkezett tejhiányon

rendeletet adott ki, amelyben a kávéházak és vendéglők tulajdonosainak eltiltja, hogy d. e. 11 órától esti 8 óráig tejes kávé szolgáltatassanak ki vendégeiknek.

A reggeli és esteli fehérvék kiszolgáltatása tehát továbbra is szabad és így senkit sem fosztanak meg reggelijétől és esetleges vacsorájától. — Csupán a délutáni kapucinereknek és uzsonnakávéknak a halálát jelenti tehát ez a rendelkezés, amely nélkül pedig egész könnyen meg fogunk tudni élni.

A polgármesternek ez a rendelkezése ma lép érvénybe és ugyancsak ma fog megjelenni az a polgármesteri intézkedés is, amely elrendezi az összes élelmiszerkereskedőknek, kávésooknak és vendéglősöknek

a hatósági árak kifüggesztését.

Az élelmiszer árak szabályozása — amit az eddigi eredmények bizonyítják — nem vezetett kellő eredményre. Hiába voltak ugyanis maximálva az élelmiszer árak, a közönség képtelen volt megjegyezni minden maximális árat és nem tudta ellenőrizni, hogy a kereskedők nem-e vesznek tőlük a megengedett árnál többet. Sőt — erre is van számtalan példa — a kereskedők jelentékeny része vissza is élt a közönség tudatlanságával.

Hogy ennek a lehetetlen állapotnak eleje vétessék a jövőre, elrendelte, hogy minden élelmiszert árusító üzletben a hatósági árak könnyen feltehető helyen kiakasztassanak. Ezzel az intézkedéssel megszűnik aztán a lehetősége a közönség félrevezetésének.

Kedden lesznek a hetivásárok.

Sajnos azonban nem mindenben követheti a hatóság a maga akaratát és így sokszor kénytelen olyan intézkedéseket tenni, mely meggyőződése szerint a közellátás kárára van.

Annak idején megemlékeztünk arról a kormányrendeletéről, amely a

hetivásárok számát 1-re apasztotta és amely elrendelte, hogy ez az egy hetivásár a vasárnaphoz legközelebb eső eddigi hetivásárnappal teendő. Miután nálunk ugy a keddi, mint a pénteki hetivásárok egyforma közel értek a vasárnaphoz, a tanács hetivásárnappal a helyi piaci érdekeknek jobban megfelelő pénteki napot választotta.

A kereskedelemügyi miniszter azonban a tanácsnak ezt a határozatát megsemmisítette és elrendelte, hogy a hetivásárok ezentúl a keddi napon tartassanak meg. A kereskedelemügyi miniszternek ez alól az intézkedés alól már nem lehetett kibujni és így a polgármester — bár a város érdekeinek a pénteki hetivásárok jobban felelnek meg — érvényt szerzett a miniszteri rendeletnek.

A falragaszok, amelyben a polgármester a hetivásárnak keddre való helyezését közli a közönséggel, már megjelentek a hirdetési táblákon. Hiszszük azonban, hogy csak eleintén fog zavart okozni ez az intézkedés és később — amikor a közönség már beleszokott az új rendbe — a keddi hetivásárok nem fognak mögötte maradni forgalom tekintetében az eddigi pénteki hetivásároknak.

Hogy harcolnak a 10-es honvédek Erdélyben.

Lázár Miklós haditudósításából.

— nov. 11.

A 10 es honvédek hősi dicsőségéről már egész történelmet lehetne írni. A harmadik éve tartó élet-halál harc dicsőségeiből az oroszláncsár a mi fiainké: a tizes honvédeké.

Ott harcoltak Szerbiában, ott vezettek a hatalmas orosz front legexponáltabb részein. Gorlice, Illova, Kalnikov, Osztrov, Kobilány, Brest-Litovszk mind egy-egy határkő abban a diadalmas küzdelemben, amely a mi honvédeink dicső hírhöz, hatalmas győzelmeihez fűződnek.

Most ott harcolnak a 10 es honvédek azon a fronton, ahol a leggyűlöltebb ellenséggel kell végezni. A magyar földnek vad oláh rablóhadaktól való megtisztításánál sem hiányoztak azok a hősök, akiknek retenthetetlen bátorságáról, elszánt, ellenállhatatlan rohamairól már egész kötetre való jegyzetek fel a mostani világfelfordulás történetiről.

Legújabbán a „Pesti Napló”-ban jelent meg dicső írás a 10-es honvédekről. Lázár Miklós a jeles tollú haditudósító megemlékezővén az erdélyi harcokról, hosszabban foglalkozik a 10-es honvédek harcaival is.

A minket közlő érdeklő tudósítást a következőkben közöljük szerint:

„A esiki hegyekből az Uz völgyében előrenyomuló honvédhadosport a huszonhét hónapos háborúban a legnehezebb helyzetekben dicsőséggel állotta meg a helyét. Arz tábornok hadtestében az Előre honvédhadosztály Gorlicétől—Brest-Litovszkig verte az orosz hadsereget, ezek a honvédek még ma is nemzetiszínű hieszlagon, a sapkájukon viselik a hieszjelszót. Ilyen multtal, ilyen tradíciókkal kerültek szembe Erdélyben a románokkal. A honvédszázaljak Marosvásárhelytől vonultak fel szeptember elején, tanui voltak az erdélyi magyarok szörnyű megpróbáltatásainak, látták a földönfutóvá lett szélesség tragikus vándorlását, átmakiroztak az elhagyott, néma falvakon, a görögényi csaták után a megvert ellenséget üldözve, előttük játszódtak le a városok kirablása, a gyujtogatás, a máglyaként éző Csikszereda, a megcsufolt székely lányok őrjöngő sirásai. Ha a több, mint két esztendő háborus élet megedzette a honvédek Erdély fájdalomában a tulajdon kőből vert szobraik lettek. Ahogy pihenés nélkül, a jobbára alföldi, kassai, mi-

...totti
...egy
...lebb
...Mi-
...pén-
...értek
...ásár-
...job-
...lasz-
...szter
...roza-
...hogy
...napo-
...kede-
...z in-
...bujni
...város
...k job-
...erzett
...pol-
...e való
...már
...Hisz-
...én fog
...és ké-
...r be-
...di he-
...ma-
...eddig
...ben.
...ból.
...v. 11.
...ésősé-
...ehetne
...-halál
...rész a
...ott vé-
...legex-
...lovica,
...Breszt-
...kő ab-
...amely
...z, ha-
...s hon-
...gyü-
...zni. A
...lóhor-
...m hi-
...k ret-
...nt, el-
...egész
...ostani
...ó-ban
...s hon-
...s tollu
...az er-
...glalko-
...l is.
...tudó-
...k szó-
...z völ-
...nadeso-
...oruban
...ésőség-
...tábor-
...édhad-
...ovszkig
...a hon-
...ü sza-
...a híres
...adiciók-
...n a ro-
...zk Ma-
...zeptem-
...erdélyi
...tatásai-
...tt szé-
...átma-
...lvakon,
...megvert
...szódott
...ogadás,
...a meg-
...p sírás-
...s hábo-
...védeket,
...nából
...pihenés
...ai, mis-

...Csikszentmártonból a határig ma-
...hegyeken, irgalmatlan utakon
...gyekszem a frontra. Az élelem, ta-
...armány és lőszerutánpótlás nehé-
...ségeivel jár ezen a hosszú etappe
...romalon, de az emberi és állati ener-
...gáig fésztve, megbirkózik a
...hegyekkel, a sziklaóriásokkal is. Dög-
...lovakra, marhákra fröcsköl a sze-
...terek sara, törött kerekek hevernek
...árkokban. Az egész hadtápvona-
...on ninesen falu, majorság; a ridég
...meddő bérceket nem lakja a mi-
...günk. Az amugy is elhanyagolt,
...méter széles hegyi utat még jár-
...atlanabbá tették a szekér-karavá-
...ok, a trén, aminek eleje sincs, vége
...os. — A románok visszavonulásuk
...ben a levegőbe röpitették vagy
...gyújtották a havasi patakok hid-
...it, a kanyarulatoknál pedig renge-
...gy fenyőtönből ácsoltak torlaszokat.
...Az első puskalövésre azonban szét-
...bentek, aki a honvéd szuronya elé
...erült, eltiúnt az 1243 méteres Eger-
...egység szédületes szakadékaiban.
...A román anyák hiába keresik
...majd egyszer, a béke boldog napjai-
...ban, elveszett gyermekeik sírját. A
...mélységbe lenézni sem jó, nyolcszáz
...méterre alant vad vizek nyargalnak;
...a mélység nem adja vissza, aki az
...lébe hullott."

HIREK.

Ujabbnál újabb szenzációk a
meglepetés hatalmas erejével
csapnak le az emberek idegeire.
Mintha az emberek idegrendszerére
egy nagy zongorának párhuzemo-
san futó, végtelen hurjai lennének,
amelyekre vad erővel vág le egy
roppant pöröly. És disszonáns han-
gok csuklanak ki ebből a zongorá-
ból. Zúrzavaros futamok rezegnek
a hurok között. Hol a meglepetés
hangja zeng fel bennük, hol a fáj-
dalom tépett zokogását verik vis-
sza, hol fojtott keserűségünk kap
meleg kangokat. — Harmadfél éve
már, hogy rázzák, tépik, agyják,
zúzzák idegrendszerünket, vagyunk
sejtjeit a háboru meglepetései. Har-
madfél éve minden este rettegéssel
fekszünk le, nem tudjuk: holnap
reggel milyen meglepetés ébreszt,
milyen szenzáció fog ráütni szí-
vünkre. Harmadfél éve, hogy min-
den nap, minden óra, minden perc,
minden pillanat hoz valami várat-
lant, valami szenzációt a számunkra.
Harmadfél éve nem merjük sze-
münket csak egy pillanatra is le-
hunyni, mert attól kell tartanunk,
hogy mire ismét kinyitjuk, már
nem az lesz körülöttünk, ami az
imént volt, hanem egyet fordul,
egyet kering körülöttünk a világ s
nekünk elszorult szívvel kell visz-
szasírunk az előbbi pillanat meg-
szokottságát. Harmadfél éve már
megszokhattuk volna a háboru
okozta meglepetéseket. Harmadfél
éve már beletörődhattünk volna az
állandó kavargásba, forrongásba.
És még sem érzéketlenítették el
bennünket a meglepetések tömegei,
hanem elszorult szívvel, rebbenő
tekintettel, gyámoltalan tétovázás-
sal, tépődő nyugtalansággal és fé-
lénk lélekkel lessük a következő
pillanat eseményeit. Hogy honnan:
tudjuk!... De hová, meddig?!

— Szladek Károly ünneplése. An-
nak idején megemlékeztünk arról a
legfelsőbb elismerésről, amelylyel Ő
Felsége Szladek Károlynak, a felső-
budrogi vizszabályozó társulat igazga-
tó-főmérnökének a hadikölcsön jegy-
zés körül kifejtett érdemeit honorálta.
A kitüntetés — mely vármegyeszerte

általános örömet keltett — alkalmul
szolgált a felsőbudrogi vizszabályozó
társulatnak is, hogy kiváló főmérnö-
két ünnepelje. A mult hó 28-án tar-
tott társulati gyűlésen gr. Andrássy
Sándor társulati alelnök az elnöki
megnyitó során méltó elismerésben
részesítette Szladek Károlyt. Az ülés-
nek erről a részéről a közgyűlési jegy-
zőkönyv a következőképp emlékszik
meg:

A tárgysorozat megkezdése előtt
gróf Andrássy Sándor elnöklő tár-
sulati alelnök — az érdekltség ne-
vében is — meleg és kerestet szá-
vakkal üdvözli Szladek Károly tár-
sulati igazgató-főmérnököt a Ferencz
József-rend lovagkeresztjével történt
— a legmagasabb helyről jött —
kitüntetésé alkalmából, mint a tár-
sadalom olyan munkás tagját, aki
ugy a társulat beléletében, mint a
közügyek terén kifejtett odaadó és
fáradtságát nem ösmérő eredmé-
nyus munkálkodásával méltán rászol-
gált a magas kitüntetésre.

Lelkes szavakkal eseteli és fel-
sorolja továbbá elnöklő gróf a ki-
tüntetett igazgató-főmérnöknek her-
vadhatatlan érdemeit és különösen
a társulat vezetése körül kifejtett
önzetlen munkálkodása által elért
eredményeket s kéri őt, hogy a tár-
sulat ügyeit a nála tapasztalt szak-
értelemmel és buzgósággal vezesse
tovább.

A jelenlévő érdekltségi tagok
részéről történt meleg üdvözlés és
ünneplés után elnöklő gróf indítvá-
nyára a kitüntetett igazgató-főmér-
nök érdemei jegyzőkönyvileg meg-
örökítettén, részére — jegyzőkönyvi
kivonat kiadásával — köszönet sza-
vzatni határozatot.

Örömmel adunk hirt Szladek Ká-
roly igazgató-főmérnök ez ünneplésé-
ről, mely hosszú, eredményes közéleti
munkásságának méltó elismerése.

— Uj jogtudor. Teleky Sándor
ügyvédjelöltet, lapunknak több éven
át volt felelős szerkesztőjét kedden, e
hó 7-én avatták a debreczeni egyete-
men a jogtudományok doktorává.

— A közlelmezési hivatal kikül-
dötte Ujhelyben. Az országos közlel-
mezési hivatal megbízásából Mihályi
Péter országgyűlési képviselő néhány
nappal ezelőtt városunkba érkezett,
hogy a sátoralajuhelyi közlelmezési
viszonyokról személyes meggyőződés
alapján referálhasson a közlelmezési
hivatal elnökének. Mihályi képviselő
a tapasztaltak felett meglepedésének
adott kifejezést dr. Orbán Kálmán h.
polgármester előtt és ígéretet tett arra,
hogy a város közellátásában minden-
kor támogatja a polgármestert. Mi-
hályi Péter képviselő a jövő hét fo-
lyamán a vármegye közellátását fogja
tanulmányozni.

— Az erdélyi menekültek részére
dr. Nyomárkay Odóné 100 koronát
ruhákra, a Czevra Kadischa szent
egylet 40 koronát adományoztak. A
nemesszívű adakozóknak ez uton is
hálás köszönetet mond dr. Hornyay
Béla.

— Halálozás. Városunk egyik leg-
régibb polgára, Armágyi János —
kinek virágzó lakatos ipara volt, majd
a városi gazda tisztét töltötte be —
f. évi november 8-án 76 éves korában
elhunyt. Temetése f. hó 10-én nagy
részvét mellett ment végbe.

— Felvilágosításul. Legutóbbi
számunkban hirt adtunk róla, hogy a
polgári leányiskola növendékei az er-
délyi menekültek fulruházására 100
koronát gyűjtöttek. Miután városunk-
ban két polgári leányiskola van, fel-
világosításul pótlólag közöljük, hogy
a jelzett összeget az állami polgári le-
ányiskola növendékei gyűjtötték.

— Az izr. Népkönyhának f. hó
5-én volt az ünneplés megnyitása.
Az első ebéd bold. Haas Fülöpné em-
lékének volt szentelve, akinek nevére
lélekent alapítványi házban nyert ál-
létesített alapítványi házban nyert ál-
landó elhelyezést ez a nemes ember-

barát intézmény. A társadalom élénk
érdeklődése mellett indult meg a Nép-
könyha működése. De szépen nyilat-
kozott meg az áldozatkészség is. —
Gróf Széchenyi Ernőné az egylet véd-
nöke szintén megjelent és 100 koron-
át, dr. Grosz Dezső Hitelbanki igaz-
gató 5 ebédet ajánlott fel 300 korona
erejéig. Az első ebéd költségeit Haas
Fülöp viselte. Az élelmickek beszer-
zése és a szükséges pénz előteremtése
igen nehéz feladatot rónak a vezetö-
ségre, de bizunk az áldozatkész közön-
ségben és Kun Frigyes elnök, vala-
mint özv. Fuchs Mórné társelnökönő
kípróbatl, dicséretes buzgalomában.

— A „Zemplén“ olvasóközönsége
iránti előzékenységre már számtalan
tanujelét adta. Most ujjában is olyan
ajándékkal lepi meg olvasóközönségét,
amelynek mindenki nagy hasznát ve-
szí. Október 1-én tudvalevően életbe
lépett az új postai díjszabás és janár
elején életbe lépnek az új kincstári
illetékek. A „Zemplén“ füzetbe gyűj-
tötte mindazokat a tudnivalókat, ami-
ket az új postai díjszabással és új
illetékekkel kapcsolatban mindenkinek
tudni kell és ezt a hasznos, zsebben
hordható füzetkét ingyenes melléklet-
ként csatolja a mai számhoz minden
előfizetőjének.

— 36,000 zsák kávé kap Ma-
gyarország. Minthogy a tengeri uton
való kereskedelem a háboru alatt szü-
netel, a kávébehozatal egyedül Hol-
landián keresztül történik. A szövetsé-
ges hatalmak megállapodása szerint
a behozatalból legjobb esetben körül-
belül 36,000 zsák jutna Magyaror-
szágnak, csak 1/10 része várható an-
nak a mennyiségnek, amelyet nor-
mális viszonyok között a magyar
szent korona országai fogyasztottak.
Eddig semmi kilátás sincs arra nézve,
hogy a behozatal esélyei a háboru
alatt javulhatnak, tehát az egész
közönségnek érdeke egy rendezkedni
be, hogy a fogyasztás a viszonyokhoz
alkalmazkodjék. A kávé eddigi mérv-
ben való fogyasztásáról tehát le kell
mondani és a készletekkel takarékos-
kodni.

— Vas kétfilléresek. A hivatalos
lap legutóbbi száma közölte a pénz-
ügyminiszter rendeletét, amely elren-
deli a vas kétfilléresek veretését és
forgalomba hozatalát. Összesen nyolc
millió korona erejéig veret vas két-
filléreseket a magyar és osztrák kor-
mány, egy kilogramm vasból 360 da-
rabot. Az új pénzből Ausztriában
5,600,000 kor., Magyarországon 2,400
ezer korona fog veretni. A vas két-
filléres rajza a ma forgalomban levő
réz kétfilléresekkel teljesen azonos,
de maga a pénz valamivel kisebb. Az
új vas kétfilléreseket november 10-én
adják ki.

— A városi moziban ma este egy
Nordisk-ujdonnás kerül bemutatásra:
„Kisér a mult!“ nagyszabásu csem-
pészdrama 3 felvonásban. Kisérő mű-
sorként egy kitűnő vigjáték: „Édes
a bosszu“ lesz, azonkívül látványos
természeti felvételek. — Holnap, va-
sárnap 3 nagy előadásban egy szen-
zációs érdekltségű nagy detektívdráma
kerül színpadra: „A beszélő szemek“ 3
felvonásban, a főszerepben Alf Blü-
techer, a dánok egyik legkiválóbb
művésze. A darab a fővárosban óriási
sikert aratott és teljesen nagy ujdön-
nás. A kisérő műsor is elsőrendű.

— Tessék újságot olvasni. A kö-
nigráti kerületi kapitányság a követ-
kező érdekes határozatot hozta: Kü-
lönböző alkalmakkor azok, akiket ki-
hágásokért felelősségre vontak — így
szól többek között az osztrák hatóság
határozata — azzal védekeztek, hogy
nem volt tudomásuk erről vagy arról
a hatósági intézkedésről, minthogy
nem volt idejük újságotat vagy hiva-
talos hirdetményeket olvasni. Felhiv-
juk most tehát a figyelmet, hogy a
mostani időkben különös fontossággal
bir és mindenkinek érdekében áll,
hogy lapokat olvasson, amelyek min-
dig állandóan közlik a közérdekű és
a magánéletet is mélyen érintő hiva-
talos hirdetményeket és hogy min-

denki figyelemmel kísérje az esémé-
nyek fejlődését.

— Kártérítés a postán elveszett
csomagokért. A háboru elején kibö-
csátott egyik kormányrendelet szerint
a posta a háboru tartama alatt csak
azokért a káróker nem szavatol, ame-
lyek a háborus eseményekből és az
ezekkel kapcsolatos veszélyekből szár-
maznak. A postaigazgatás kötelessége,
hogy gondos vizsgálat alapján meg-
állapítsa, vajjon az egyes csomagok
elkallódása körül fennforognak-e oly
okok, amelyek a posta szavatosságát
kizárják. Ujjában sűrűn érkeznek
kereskedők és iparosok köréből oly
természetű panaszok, hogy egyes pos-
taigazgatóságok az elveszett csoma-
gokért megtagadják a kártérítést az-
zal a megokolással, — hogy a háboru
tartama alatt csak abban az esetben
adnak kártérítést, ha a megejtett
vizsgálat a posta közgeinek hűtlen-
ségét állapítja meg. Ez a felfogás és
állásfoglalás merőben ellenkezik a
fent hivatkozott rendelet intézkedéseivel
és ezért többen felebbzéssel éltek
a kereskedelmi miniszterhez. A mi-
niszter a felebbzéseknek nemcsak
helyt adott és a postaigazgatóságokat
kártérítésre kötelezte, de egyben uta-
sította a postaigazgatóságokat arra,
hogy hasonló esetekben a vonat-
kozó rendelet szelleme és intenciója
szerint járjanak el.

— Megszüntetik a sajtgyártást!
A sajt gyártása a mai viszonyok kö-
zött igen haszonhajtónak mutatkozik.
Minthogy azonban sok tejet von el a
gyermekektől és betegektől, kiknek
tejjel való ellátása előbbre való, mint
a sajt fogyasztás, a kormány legköze-
lebb kénytelen lesz intézkedni a sajt-
gyártás megszüntetése iránt. A hazai
sajtgyártást tervbevetett betiltása mel-
lett természetesen továbbra is meg-
volna adva a lehetőség arra nézve,
hogy sajt a külföldről behozható le-
gyen.

— Cukorkagyártás korlátozása
készül. A cukorkészletek megóvása
érdekében a cukorkagyártás korláto-
zása készül. Érthető, hogy amikor egy
kis festékekkel és illatosítóval készült
szaloncukor kilogrammja 6—7 korona,
a kuglerek 21 korona, hogy akkor
hiába maximálják a cukor árat, a cu-
korkagyárosok megadhatnak minden
árat a cukorért és bőségesen elvon-
hatják a közfogyasztás elől és szapo-
rithatják a cukorhiányt. Ez ellen vég-
re-valahára tenni kellene valamit.

— A vadgesztenye szerepe a köz-
élelmezésben. A katonai parancsnok-
ságok megkeresésére a hatóságok
egy-egy megyékben felhívták a lakos-
ságot, hogy foglalkozzanak a vnd-
gesztenye gyűjtésével, mert arra a
katonaságnak hadicélokra szüksége
van. A vadgesztenye métermázsájáért
a katonaság tíz korona térítést hajlan-
dó fizetni. Németországban a vadgesz-
tenye gyűjtése nagy lendületet vett
és különösen az ifjuság buzgólkodik
ez irányban. — Szakemberek szerint
egy gesztenyefán nagy átlagban
30—40 kilogrammyi gyümölcs van,
amelynek körülbelül negyedrészből
tisza emberi élvezetre alkalmas lisz-
tet lehet kivonni. A feldolgozás ak-
ként történik, hogy a gesztenye ke-
sernyész részét, — valamint az ugy-
nevezett saponin-anyagot eltávolítják
és a többi részt megőrölve, egyéb
kenyérmagvakból készült liszthez ke-
verik. Minthogy a gesztenye tápláló
ereje jelentékeny, takarmány gyanánt
is jól felhasználható. Igen kívánatos
volna, ha vidéken nagyobb figyelmet
szentelnének a vadgesztenyegyűjtés-
nek.

— Cimbalom-oktatás. F. Werner
Sári cimbalomtanárnő ez uton hozza
az érdeklődők szives tudomására, hogy
Erzsébet Királyné-utca 18. szám alatt
levő lakásán tanítványokat elfogad.

— Kereskedelmi érettségít tett
fiatal ember irodai alkalmazást keres.
Cim a kiadóhivatalban.

Főszerkesztő és lapfőigazgató: Eblert Gyula
Felelős szerkesztő: Dr. Hellinger Ignác

Hölgyek!**Figyelem!**

Van szerencsém a t. hölgyközönség tudomására adni, hogy **Sátoraljai helyben, Kazinczy-utca 6. szám alatt** a mai kor legfényesebb igényeit is kielégítő

FÜZŐTERMET

nyitottam, hol mindennemű fűzőszükségletüket: halcsontos és halcsont nélküli fűzőket a legújabb facon szerint, ugyszintén különféle haskötőket, hátegyenesítőket, melltartókat stb. mérték után a legjobb anyagból is olcsón készíthetem el. Vidéki megrendelések a mérték beküldése után pontosan készíttetnek el. — **Javítások és tisztítások pontosan eszközöltnék.** — Saját készítményű kész fűzőkből nagy raktárt tartok, melyeket olcsón árusítok.

Méértékvétel: Derékbőség — Mellbőség — Csipőbőség — Hónalj magasság.
A mértéket a ruhán felül leszámítás nélkül kérem alkalmazni.

A hölgyközönség szives pártfogását kéri **Lorber Sarolta.**

ÖSSZEFOGLALÓ TANRÖNYV.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. — Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak. Egyedüli segédeszköz az általános műveltség gyors és alapos elsajátítására. Két kötet ára 15 K. Megrendelhető:

ZSOLDOS-TANINTÉZETNÉL
BUDAPEST, VII/16. Dohány utca 84.
Telefon 32-40.

TÖRLEY PEZSGÓGYÁR

KÉPVISELETE

SÁTORALJAUJHELYBEN

PRINCZ DÁNIEL

törv. bej. keresked. ügynökségénél
Wekerle-tér 2.

Dusan felszerelt raktárát

mindennemű szőrméből

ajánlja

Elfer Henrik

Kassa, Major-u. 19. Interurbán telefon: 562.

Munkafelügyelőnek

keresek a mezőgazdaságban teljesen gyakorolt gazdát, aki írni, számolni tud és a magyar és tót nyelvet bírja és hadmentes.

Évi fizetés 300 korona, 12 mm. gabona, lakás, naponta 2 liter tej, tüzelő anyag, kert, egy m. hold föld.

Felszerelt kérvények Vimmer Béla igazgatónak Kelcse (Zemplén m.) küldhetők.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

==== Egy üveg ára 3 korona. ====

Kapható:

„Szt.-Antal“ gyógyszertárban

Sátoraljai hely, Széchenyi-tér.

Jegyzék-papír

1000-kint 40 fill.-ért kapható a kiadóhivatalban

==== Az 1917. évre szóló ====

„ZEMPLEN NAP TÁRA“

==== számára ====

hirdetéseket már csak e hó 15-ig
vesz fel kiadóhivatalunk.

Megjelenés
szerdán é

Szerkesztőség
Sátoraljai hely

Telefon:

Készítők: n

Kiállítás: mind

Karácson

Harmadsz

köszönteni

tok véres,

hadször fog

inges, védet

lebegni a ha

tentő tartom

az öldöklés

kezeben mé

galambot, ar

ját Európa

gyó szemme

zonton: ellen

kezettel me

égi muzsiká

legjobbjaik

dik. A ma

és nemes

csőséges, ö

cai után, a

bérjaival lát

eltökéltégg

a harcot, ar

planetája al

lenség fojto

zuzása után

szétilált eli

rorizált béke

szabadítani.

ronyos kará

tonának is e

len vártáján

mébe nézni

másnak, me

vetségesei

a zavartala

rácsonyt é

hamra is le

retet éjszal

vissza hara

és szent sz

akarták fel

rácsonyfák

Kell e

nyaló sza

hősök ne

tartozik a

odakünn

és a grán

karácsony

szakadatl

ket, a pok

kis karács

tól kimart

keink sug

dik? A

maga más

harcnak a

is csak b

szeretette

nek fogyt

lállal és s

nagy els

volna itth

den türes

ha fel ne

mel nézh

karácsony

minden s

den pillá

yörösbett